

Bryssel 10.4.2019
COM(2019) 195 final

ANNEX 5

LIITE

asiakirjaan

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN KESKUSPANKILLE, EUROOPAN
TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE, ALUEIDEN KOMITEALLE JA
EUROOPAN INVESTOINTIPANKILLE**

**Unionin koordinoitu lähestymistapa Yhdistyneen kuningaskunnan sopimuksettoman
eron vaikutusten lieventämiseen**

Kalastustoiminta:

**Koordinoitu lähestymistapa Yhdistyneen kuningaskunnan sopimuksettoman eron
toteutuessa**

1. JOHDANTO

Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 29. maaliskuuta 2017 aikovansa erota unionista. Komissio katsoo edelleen, että Yhdistyneen kuningaskunnan hallittu ero unionista sen erosopimuksen perusteella, jonka Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on hyväksynyt ja jonka Eurooppa-neuvosto (50 artikla) vahvisti 25. marraskuuta 2018, on paras vaihtoehto. Komissio keskittyy edelleen tähän tavoitteeseen. On kuitenkin todettava, että kaksi päivää ennen Eurooppa-neuvoston¹ pidentämää määräaikaa, joka on 12. huhtikuuta 2019, Yhdistyneen kuningaskunnan hallitsemattoman eron todennäköisyys on lisääntynyt merkittävästi.

2. VARAUTUMISVALMISTELUT KALASTUSALALLA

Jos Yhdistynyt kuningaskunta eroaa unionista ilman sopimusta, Yhdistyneen kuningaskunnan vesille pääsyyn sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädäntöä kansainvälisen lain mukaisesti.

Euroopan unioni on valmis antamaan Yhdistyneen kuningaskunnan aluksille pääsyn vuoden 2019 loppuun, edellyttäen että Yhdistynyt kuningaskunta antaa vuorostaan pääsyn EU:n aluksille. Euroopan unioni on varautumistoimenpiteenä hyväksynyt tarvittavan oikeusperustan, jonka nojalla Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan alusten sallitaan edelleen kalastaa toistensa vesillä 31. päivään joulukuuta 2019 noudattaen niitä ehtoja, jotka sovittiin vuoden 2019 kalastusmahdollisuusasetuksissa² silloin kun Yhdistynyt kuningaskunta oli vielä jäsenvaltio.

Jos Yhdistynyt kuningaskunta edelleen myöntää EU:n aluksille pääsyn, komissio tekee tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa minimoidakseen häiriöt, jotka liittyvät siihen, että EU:n alusten kalastustoiminnalle Yhdistyneen kuningaskunnan vesillä on hankittava lupa. Komissio ja jäsenvaltiot ovat tämän varautumistoimenpiteen täytäntöönpanemiseksi toteuttaneet tarvittavat toimenpiteet, jotta ne voivat – välittömästi sen jälkeen kun Yhdistyneestä kuningaskunnasta on tullut kolmas maa – toimittaa luettelon aluksista, jotka pyytävät lupaa kalastaa Yhdistyneen kuningaskunnan vesillä.

Yleisenä tavoitteena on säilyttää kalastustoiminta siinä määrin kuin mahdollista. Unioni on kuitenkin toteuttanut toimenpiteitä varautuakseen siihen, että Yhdistynyt kuningaskunta epää EU:n aluksilta pääsyn vesilleen. Unioni on mukauttanut nykyistä oikeudellista välinettä, jotta jäsenvaltiot voivat myöntää taloudellista korvausta kalastajille, joiden kalastustoiminta tapahtuu merkittävässä määrin Yhdistyneen kuningaskunnan vesillä ja joiden on väliaikaisesti lopetettava toimintansa sen vuoksi, että Yhdistyneen kuningaskunnan vesille ei ole enää pääsyä³. Kalastustoiminnan väliaikaisen lopettamisen vuoksi myönnettävällä korvauksella

¹ Eurooppa-neuvoston päätös 2019/476, tehty yhteisymmärryksessä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2019, SEU 50 artiklan 3 kohdan mukaisen määräajan pidentämisestä, EUVL L 80, 22.3.2019, s. 1.

² Neuvoston asetus (EU) 2019/124, annettu 30 päivänä tammikuuta 2019, tiettyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2019, EUVL L 29, 31.1.2019, s. 1, ja neuvoston asetus (EU) 2018/2025, annettu 17 päivänä joulukuuta 2018, unionin aluksiin sovellettavien eräiden syvänmeren kalakantojen kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuosiksi 2019 ja 2020, EUVL L 325, 20.12.2018, s. 7.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/497, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2019, asetuksen (EU) N:o 508/2014 muuttamisesta Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevien tiettyjen sääntöjen osalta Yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamisen vuoksi, EUVL L 85, 27.3.2019, s. 22.

täydennetään Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) puitteissa jo saatavilla olevia toimenpiteitä, joilla voidaan lieventää Yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamisesta johtuvia kielteisiä taloudellisia vaikutuksia.

3. KALASTUSTOIMINTAAN LIITTYVÄT KYSYMYKSET, JOTKA ON VIELÄ RATKAISTAVA

Yhdistyneen kuningaskunnan sopimuksettomalla unionista eroamisella voi olla haitallinen vaikutus kalastusalaan, jos EU:n alukset eivät enää saa pääsyä Yhdistyneen kuningaskunnan vesille. Jos Yhdistyneen kuningaskunnan ero on hallitsematon, komission, jäsenvaltioiden ja Euroopan kalastuksenvalvontaviraston (EFCA) on analysoitava eron seurauksia jatkuvasti, yksityiskohtaisesti ja systemaattisesti nopeiden ja koordinoitujen ratkaisujen mahdollistamiseksi.

Jos Yhdistyneen kuningaskunnan vesille pääsyä ei enää ole, kantoihin kohdistuva paine voi kasvaa EU:n vesillä. Lisäksi EU:n aluksille, jotka ovat hyvin riippuvaisia pääsystä Yhdistyneen kuningaskunnan vesille tai joiden perinteisillä EU:n kalastusalueilla toiminta lisääntyy pyyntiponnistuksen siirtymisen vuoksi, voi aiheutua vakavia sosioekonomisia vaikutuksia. Tasapuolisen pääsyn periaatteen vuoksi on olennaisen tärkeää sovittaa yhteen EU:n 27 jäsenvaltion ja niiden laivastojen toimet.

Jos EU:n 27 jäsenvaltion alusten Yhdistyneen kuningaskunnan vesillä tätä nykyä harjoittama kalastustoiminta siirtyy kokonaan tai osittain EU:n vesille, voi ilmaantua vakavia ongelmia: i) Jos kalastuspaine näin lisääntyy EU:n vesillä, vaarana on, että meren luonnonvarat köyhtyvät peruuttamattomasti kun kalakannat heikkenevät ja ekosysteemi vahingoittuu, ja ii) EU:n vesillä sijaitsevien kalastusalueiden ”ruuhkaantumisen” takia saattaa syntyä riitoja laivastojen ja alusten välille.

Jos jäsenvaltioiden lähestymistapoja ei koordinoida, yhteinen kalastuspolitiikka ja EU:n kalastajien tasapuoliset toimintaedellytykset saattavat vaarantua.

4. KOORDINOITU TOIMI

Jos ero toteutuu ilman sopimusta, sen seurauksia on hallinnoitava sekä kansallisella että Euroopan tasolla. Komissio on valmis toimimaan koordinoijana ottaen huomioon perustamissopimuksissa määrätyn toimivallan jakautumisen.

Jäljempänä esitetyillä periaatteilla ja toimilla on tarkoitus tukea organisoitua ja koordinoitua tapaa, jolla EU:n 27 jäsenvaltiota hallinnoivat lieventävien toimenpiteiden käyttöä kalastajien tukemiseksi, jos EU:n aluksilla ei ole eroamispäivän jälkeen enää pääsyä Yhdistyneen kuningaskunnan vesille.

Koordinoinnin päätavoitteita ovat seuraavat:

- minimoidaan häiriöt ja säilytetään EU:n laivastojen kalastustoiminta siinä määrin kuin mahdollista ottaen huomioon kalastustoiminnan siirtymisen kumuloituvat vaikutukset, ja
- varmistetaan lieventävien toimenpiteiden oikeasuhteinen, tasapuolinen ja koordinoitu käyttö silloin kun kalastustoiminnan siirtyminen ei ole mahdollista tai toivottavaa.

Ohjaavat pääperiaatteet:

Komissio on valmiina työskentelemään asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa seuraavien ohjaavien periaatteiden mukaisesti:

- kalastustoiminnan siirtymistä arvioitaessa otetaan huomioon kumulatiiviset vaikutukset;
- lieventävät toimenpiteet koskevat laivastoja ja kantoja, joihin Yhdistyneen kuningaskunnan vesille pääsyn menettämisen seuraukset kohdistuvat; ja
- koordinoitu lähestymistapa ei vaikuta millään tavoin siihen, millaisen kannan EU omaksuu neuvotteluissa, jotka koskevat suhdetta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

4.1. Suositeltu toimi

4.1.1. Kalastustoiminnan siirtymisen määrittely ja hallinnointi

Valvonta-asetuksessa⁴ ja kalastuksenvalvontavirastosta annetussa neuvoston asetuksessa⁵ säädettyjen toimenpiteiden lisäksi komissio työskentelee yhdessä asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa, jotta voidaan sopia vapaaehtoisesta kehyksestä EU:n vesillä tapahtuvan kalastustoiminnan muutosten seuranta varten.

Komissio ja asianomaiset jäsenvaltiot ovat tehneet nykyisistä kalastuskäytännöistä perusteellisen analyysin, jossa on hyödynnetty jäsenvaltioiden toimittamia tietoja. Komissio on valmis työskentelemään asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa kyseisen analyysin perusteella tarkoituksenaan määrittellä kriteerit nykyisessä kehityksessä, jotta kalastustoiminnan mahdollisen siirtymisen kannattavuus, kestävyys ja laajuus voidaan arvioida.

Näitä kriteereitä voivat olla muun muassa Yhdistyneen kuningaskunnan EU:n 27 jäsenvaltion vesillä nykyään pyytämien saaliiden käyttö, kantojen lisääntymiskyky kalastuspaineen lisääntyessä EU:n 27 jäsenvaltion vesillä, mahdolliset vaihtoehdot kalastuspaineen hajauttamiseksi, kiintiön käyttö ja asianomaisiin aluksiin kohdistuva taloudellinen vaikutus.

4.1.2. Lieventävien toimenpiteiden koordinoitu käyttö, mukaan lukien väliaikaisesta lopettamisesta myönnettävä korvaus

Jos kalastustoiminnan siirtyminen ei ole edellä mainitun analyysin perusteella mahdollista tai toivottavaa, voidaan soveltaa useanlaisia lieventämiskeinoja. Komissio on toimivallan jakautumisen huomioon ottaen valmis koordinoimaan asianmukaisten välineiden määrittelyn ja mahdolliset käyttöedellytykset asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa.

Mahdollisia lieventämisvälineitä voivat olla yhteisen kalastuspolitiikan toimenpiteet (mm. asetuksen (EU) N:o 1380/2013 9 ja 10 artikla, jotka koskevat monivuotisia suunnitelmia, 12 artikla, jossa säädetään komission toimenpiteistä kun meren elollisten luonnonvarojen säilymiseen kohdistuu vakava uhka, 13 artikla, joka koskee jäsenvaltioiden kiireellisiä

⁴ Neuvoston asetus (EY) N:o 1224/2009, annettu 20 päivänä marraskuuta 2009, unionin valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, EUVL L 343, 22.12.2009, s. 1.

⁵ Neuvoston asetus (EY) N:o 768/2005, annettu 26 päivänä huhtikuuta 2005, yhteisön kalastuksenvalvontaviraston perustamisesta (EUVL L 128, 21.5.2005, s. 1).

toimenpiteitä, 16 artikla, joka koskee kalastusmahdollisuuksien määrittelemistä ja siirtämistä) ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta annetun asetuksen (EU) N:o 508/2014 toimenpiteet.

Välineitä voidaan tarvittaessa yhdistellä.

Komissio tekee asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa yhteistyötä, jotta saadaan määriteltyä yhteinen lähestymistapa kalastustoiminnan hallinnoimiseen, mukaan lukien korvaus, joka voidaan myöntää kalastajille kalastustoiminnan väliaikaisen loppumisen vuoksi.

Asetuksessa (EU) 2019/497 sallitaan menetysten korvaaminen, jos kalastustoiminta lopetetaan väliaikaisesti Yhdistyneen kuningaskunnan vesille pääsyn menettämisen takia. Jos jäsenvaltio haluaa hyödyntää EMKR-asetuksessa säädettyjä mahdollisuuksia, sen olisi toimitettava komissiolle yksityiskohtaiset suunnitelmat, jotka koskevat kalastustoiminnan väliaikaista lopettamista 31. päivään joulukuuta 2019 saakka. Komissio tekee tämän perusteella yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa, jotta tässä yhteydessä voidaan varmistaa oikeudenmukaisuus ja oikeasuhteisuus laivastojen ja määriteltyjen kalastusten osalta.

5. TIIVIIMPI YHTEISTYÖ KAIKKIEN ASIANOMAISTEN TOIMIJOIDEN KANSSA

Jäsenvaltioiden tulee edellä mainitun koordinoinnin helpottamiseksi ilmoittaa yhteyspiste, jota käytetään viestintään komission ja muiden jäsenvaltioiden välillä. Lisäksi olisi perustettava operatiivinen yhteyshenkilöverkosto, joka hoitaa mahdollisia hallitsemattomasta erosta johtuvia operatiivisia kysymyksiä.

Koordinoinnin onnistuminen edellyttää kaikkien osapuolten osallistumista ja aktiivista toimintaa. On olennaisen tärkeää varmistaa koordinointi kalastusalan etujärjestöjen välillä, koska se voi olla tärkeässä roolissa kalastajien välisten konfliktien välttämiseksi. Komissio tekee yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa kalastusalan etujärjestöjen konsultoimiseksi ja pyrkii edistämään näiden välisiä kuulemisia.

6. LISÄTIETOJA

Seuraavilla komission verkkosivuilla on viranomaisille ja sidosryhmille lisätietoja vaikutuksista, joita Yhdistyneen kuningaskunnan hallitsemattomalla erolla olisi kalastusallalla:

https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_en